

СТАНОВИЩЕ

ЗА

Присъждане на образователна и научна степен

„Доктор“ професионално направление 8.3

„Музикално и танцово изкуство“ на

АЛИЯ САХЛ ХАНСЕ

За дисертационния труд „Теоретико – аналитични аспекти на единството между поезия и музика в соловите художествени песни на Иван Спасов“.

Катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“

Факултет „Музикална педагогика“

от

Доцент д-р Деян Павлов

Преподавател по „Оперно-симфонично дирижиране“ и Оперно пеене с диригент“ в НМА „Проф. Панчо Владигеров“

Алия Хансе е родена през 1993г в град Разград. През 2012г. завършва НУИ „Панайот Пипков“ в град Плевен и същата година започва обучението си по дирижиране- магистърска програма в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ и е специализира и участва като актриса в детско-юношеската театрална група към театрална студия „А' парт“. От есента на 2016г. започва диригентската си практика в Академичния оперен театър на

АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ при преподавателите професор Тони Шекерджиева – Новак и доцент Пламен Първанов.

През 2020 година е назначена като асистент – преподавател в АМТИИ в Катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“. Заедно с диригентската си практика в Академията, Алия понастоящем е диригент на Девическа хорова формация „Евмолпия“, Мъжки хор „Стефка Благоева“ и Мъжки камерен хор „Панагюрци“.

Има следните реализирани постановки – „Бастиен и Бастиена“ – едноактна опера от Моцарт, „Играчът“ – едноактна опера от Керубини, „Ба-та-клан“ – едноактна оперета от Ж. Офенбах и др.

Дисертационният труд на Алия Хансе се състои от Увод, Четири глави, Заключение, Библиография, Приносни моменти, Приложения и Списък на научните публикации по темата на изследването. Общо 242 страници.

Уводът запознава с мотивацията на кандидатката да работи върху въпросната тема: първи опит за по-мащабно проучване на соловите художествени песни на композитора Иван Спасов. Необходимостта от теоретико – аналитичен поглед и проникване във възгледите и светоусещането на твореца, мотивацията е продиктувана от интереса към личността Иван Спасов свързана неразривно с абстрактното мислене, творческия индивидуализъм и спецификата на словесните и технологични особености при изграждането на песенните партитури. Задачите на труда са логично избрани и подредени по значение: изследване, хронология, опит за периодизация, анализ на поетичния материал и музикален анализ на соловите художествени песни.

Първа глава е обзор на музикалната култура на 20 век в световен мащаб и връзката на българската музикална култура в същия период, като творчеството на Иван Спасов е част от нея.

Втора глава е изцяло посветена на твореца Иван Спасов. Изградена е върху личната публицистика и е направена периодизация, като опит за организиране на изследването на жанровия клон.

Трета глава е посветена на избора и посланията от поетичните текстове, на които са написаните неговите произведения. Проследено е личното отношение и емоционално, и идейно и естетическо при избора на текстове от отделни поети. Мотивацията и аргументите пречупени през призмата на личното възприятие и тълкуване на всеки текст, с който е

работил Иван Спасов и факта, че при интерпретацията на всяко вокално произведение водещ е словесния текст.

В четвърта глава са систематизирани и теоретично интерпретирани музикални анализи на творбите на Иван Спасов. Започва със соловите художествени песни, като са изброени поименно с автора на текста, състава необходим за изпълнението на конкретното произведение и годината на написването. Следва обстоен анализ на творческите периоди на композитора, негови разсъждения, развитието през годините на стила му, алеаториката – основана на независимостта на вокалната и инструменталната партия една от друга. Вертикалните отношения в партитурите, които нямат установен порядък. Използването на магнетофонна лента, като многопластово изграждане на цялостния образ на основната идея в даденото произведение. В глава 4.2 „Анализи на музикалния строеж“ Алия Хансе представя анализ на структурно – формално и художествено равнище и се фокусира върху творческите решения, подходи и средства, с които са реализирани соловите песни. Подробно е проследено развитието от ранните солови художествени песни, през „12 тоновия стил“ на Иван Спасов през 60-те години, принципът на случайността (алеаторика), която намира широко приложение в творчеството му през 70те години, камерно – вокалния жанр в творчеството на Иван Спасов се оказва благоприятен за откриване на аналог с творческите тенденции на века. Художествените решения от разглежданите песни притежават сходствата в областта на сонориката утвърдена през втората половина на 20 век от множество композитори.

В приложението към труда са поместени интервюта с проф. Василка Спасова, проф. Роксана Богданова, и доц. д-р Зорница Петрова.

Приносът на дисертационния труд е сериозен по отношение на цялостното творчество на художествените песни за сопран и акомпанимент на Иван Спасов – систематизиране на песните, хронологично представяне на жанровете, отпечатване на нотни ръкописи непубликувани до сега, анализ на голяма част от песните и значимото им място в творчеството на композитора, отпечатване на сборник с неиздадените нотни партитури, които са приложени в печатен вариант към дисертационния труд.

След като подробно се запознах с дисертационния труд „Теоретико – аналитични аспекти на единството между поезия и музика в соловите

художествени песни на Иван Спасов“ и след като се убедих, че приносния характер е значим, необходим и навременен, убедено заявявам, че присъждането на образователната и научна степен „Доктор“ в музикално направление 8.3 „Музика и танц“ е напълно заслужена и подкрепена от мен.

06.05.2021г.

Доц. д-р Деян Павлов